

Af *Helveg Petersen* til undervisningsministeren:

„Vil ministeren tage initiativ til at øge mulighederne for dansk deltagelse i forskning af international politik?“

Helveg Petersen: For kort tid siden udkom en betænkning, afgivet af et nordisk ekspertudvalg, vedrørende forskning af international politik. Dette udvalg blev nedsat som følge af et initiativ, den danske regering tog på Nordisk Råds tiende session i 1962 om oprettelse af et nordisk institut for konfliktforskning. De forhandlinger, dette forslag gav anledning til, førte til nedsettelsen af ekspertkommissionen, og nu er der altså afgivet betænkning.

Betænkningen går positivt ind for et udbygget nordisk samarbejde på dette område og fremhæver i denne forbindelse nødvendigheden af, at studiet af international politik forstærkes i de enkelte nordiske lande. Den første forudsætning er, siges det i betænkningen, at man kan uddanne et tilstrækkeligt antal kompetente forskere og sikre det rekrutteringsgrundlag, der er nødvendigt for en betydende nordisk indsats.

Der findes herhjemme institutioner, der udfører forskningsarbejde, men de trænger til at blive styrket, og der trænges til en koordinering af anstrengelserne. De former, hvorunder dette må ske, må efter min opfattelse hurtigt tages op til overvejelse, og her behøver man ikke at afvente behandlingen i Nordisk Råd. Jeg har tidligere rejst tanken om, at der oprettedes et udenrigspolitisk institut, som man har det i f. eks. Sverige, et institut, hvortil der knyttes forskere, der samtidig som universitetslærere kan være med til at uddanne studerende. Til opgaverne må også høre informations-tjeneste. En forstærket indsats på dette område, forskning og information om international politik, vil give bedre baggrund for at tage stilling til udenrigspolitiske problemer. Der vil derigennem kunne tilføres folketinget og offentligheden i det hele taget en grundigere og bredere orientering om de

mange verdenspolitiske begivenheder, begivenheder, der jo kommer os alle ved.

Det fremgik af det indlæg, vi hørte i går her i salen, at der er øget interesse for en udenrigspolitisk debat. Jeg tror, der hos mange medlemmer af det høje ting er en stærk trang til at få en solid, velunderbygget orientering om begivenhederne ude i verden. Hvor ofte må vi ikke erkende, at vi ved meget lidt om, hvilke forudsætninger der knytter sig til begivenhederne og til spørgsmålet om, hvem der har ret, og hvem der har uret. Hvor ofte må vi ikke bygge vor opfattelse på et sparsomt og spinkelt belyst grundlag. Det er klart, at forskere, der i fremtiden vil blive knyttet til dette arbejde, må have den frihed, forskere skal have, men der er intet i vejen for, at man kan bede dem tage emner op til belysning til hjælp for regering og folketing, ja, for hele den offentlige debat.

En øget forståelse og indsigt i udenrigspolitiske problemer vil i det lange løb efter min opfattelse være en af forudsætningerne for, at Danmark udadtil i højere grad end hidtil kan gøre en indsats. Det er vel en erfaring, mange af os har gjort, at vi, når vi deltager i internationale møder, føler behovet for at være bedre rustet til opgaverne. En øget nordisk indsats på dette område i det hele taget vil, sådan må jeg vurdere det, i det lange løb kunne give de nordiske lande større muligheder for at påvirke stormagternes handlingsmønster, og det er, synes jeg, en ganske vigtig betragtning.

Det er på denne baggrund, jeg stiller det spørgsmål til den højtærede undervisningsminister, om ministeren vil tage initiativ til at øge mulighederne for dansk deltagelse i forskning af international politik.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Allererst vil jeg takke det ærede medlem for spørgsmålet, som giver mig lejlighed til at orientere folketinget om, hvad der foregår her i landet inden for forskning af international politik.

Københavns universitet har siden 1960 haft et særligt institut for samtidshistorie